

RIIGI TEATAJA

Nr. 31.

29. märtsil 1938.

Nr. 31.

-
- Art. 252. Suvitus- ja ravitsuskohtade seaduse muutmise seadus.
 253. Loodushoiu seadus.
 254. Jõuvankrite seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
 255. Otsus väljaveetud kanamunade hinna kohta.
 256. Määrus üldtarvitamiseks müüdava piirituse ja viina müügihindade kohta.
 257. Riigiasutiste deposiitide kassa, arvepidamise ja aruandmise korra määruse muutmise määrus.
 258. Kanamunade kaubandusliku liigitamise määrus.
 259. Laskeriistade ja laskemoona määrus. — Lisad.
 260. Üldtarvitamiseks müüdava piirituse ja viina müügihindade elluviimise määrus.
-

252. Suvitus- ja ravitsuskohtade seaduse muutmise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 25. märtsil 1938.

I.

Suvitus- ja ravitsuskohtade seaduse (RT 1937, 2, 12) § 2, 6, 8, 9 ja 10 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 2. Suvitus- või ravitsuskohtadeks tunnustamise ettepanekud ühes koa kirjelduse ja plaaniga esitab Sotsiaalministeeriumile linna- või ajutine maavalitsus. Suvitus- või ravitsuskohtadeks tunnustamist võib algatada ka Sotsiaalministeerium, kusjuures kuulatakse ära vastava linna- või ajutise maavalitsuse arvamus; arvamusele lisandab linna- või ajutine maavalitsus Sotsiaalministeeriumi nõudmisel koa kirjelduse ja plaani.

§ 6. Suvitus- ja ravitsuskohtade korraldamise ja väljaarendamise üldjuhtimist ja tegevuse üldjärelevalvet teostab Sotsiaalministeerium.

Suvitus- ja ravitsuskohtade ehitusplaanid esitatakse Sotsiaalministeeriumi Loodushoiu- ja Turismi-instituudi kaudu.

Suvitus- ja ravitsuskohtade ehitusplaanid kinnitab Teedeminister kokuleppel Sotsiaalministriaga.

§ 8. Kui suvitus- või ravitsuskohas on ellu kutsutud suvitus- või ravitsuskoha heakorra selts või muu asutis või organisatsioon, kes oma tegevuse arendamisel on huvitatud suvitus- või ravitsuskoha korraldamisest ja heaolust, siis võivad linna-, alevi- või vallomavalitsused ja ajutised maavalitsused anda suvitus- või ravitsuskoha heakorra eest hoolitsemise paragrahvis 7 ettenähtud komisjoni asemel seesuguse seltsi, asutise või organisatsiooni korraldusse. Sel juhtumil võtab seltsi, asutise või organisatsiooni juhatuse koosolekust hääleõigusega osa kohaliku linna-, alevi-, vallavalitsuse või ajutise maavalitsuse esindaja ning suvitus- või ravitsuskoha arst.

Riigi- ja omavalitsusasutised võivad oma esindajate ja organite kaudu revideerida eelmises lõikes tähendatud organisatsioonide tegevust, kui nad on andnud nende korraldusse toetussummasid heakorra teostamiseks.

Loodushoiu- ja Turismi-instituut ja omavalitsused on õigustatud nõudma eelmises lõikes tähendatud organisatsioonidelt tegevusaruandeid ja muid tarvilikke andmeid.

§ 9. Kõik palved suvitus- või ravitsuskohtade korraldamise otstarbel riigi poolt ükskõik mis näol toetuse saamiseks tuleb esitada vastavaile asutistele ühes vajalikkude põhjenduste ja kalkulatsioonidega Sotsiaalministeeriumi kaudu.

§ 10. Sotsiaalministril on õigus anda määrusi ja korraldusi suvitus- ja ravitsuskohtade kohta.

Omavalitsustel on õigus anda nende administratiivpiires asuvate suvitus- ja ravitsuskohtade kohta määrusi, mis kuuluvad Siseministri kinnitamisele kokkuleppel Sotsiaalministriga.

II.

Käesolev seadus jõustub 1. aprillil 1938.

Tallinnas, 25. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

O. Kask
Sotsiaalminister.

253. Loodushoiu seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 25. märtsil 1938.

I.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Loodushoiuks käesoleva seaduse mõttes loetakse:

- 1) looduskaitse ja
- 2) loodusilu säilitamine ning arendamine.

§ 2. Looduskaitse ülesandeks on looduse iseloomustavate moodustiste, olgu need maastikuosad, maapinnavormid, taime- või loomariigi esindajad või elutu looduse esemed, säilitamine ja kaitsmine.

Selleks võidakse võtta looduskaitse alla ja kanda looduskaitseregistrisse riigi, omavalitsuste või eraisikute valduses olevaid kui ka üldiseks tarvitamiseks määratud maa-alasid ja veekogusid, samuti üksikuid loodus-esemeid.

§ 3. Loodusilu säilitamise ja arendamise all mõistetakse käesoleva seaduse mõttes avalikkude parkide, aedade ja iluväljakute asutamist, kaunistamist, säilitamist ja korrastamist, samuti kodukaunistamist, mille eesmärgiks on kodumaa välisilme, eriti liiklemisteede, raudteejaamade ja sadamate ümbruse välisilme tõstmine.

2. peatükk.

Loodushoidu korraldavad ja teostavad asutised ning isikud.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 4. Loodushoiu korraldajaiks ja teostajaiks on:

- 1) Sotsiaalministeerium;
- 2) Loodushoiu Nõukogu;
- 3) maakonnad ja linnad;
- 4) kodukaunistamis-komiteed;
- 5) looduskaitse usaldustegelased.

2. jagu.

Sotsiaalministeerium.

§ 5. Sotsiaalministeerium teostab loodushoidu Loodushoiu- ja Turismi-instituudi kaudu.

Loodushoiu- ja Turismi-instituudi ülesandeks loodushoiu alal on:

- 1) Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt Sotsiaalministeeriumi valitsemisele antavate riigi parkide ja seal asetsevate hoonete ja päraldiste valitsemine ning korrastamine;
- 2) kõigi avalikkude parkide, aedade ja iluväljakute asutamise, säilitamise, kaunistamise ja korrastamise üldine juhtimine ning järelevalve teostamine;
- 3) looduskaitse juhtimine, korraldamine ja teostamine;
- 4) looduskaitse alla võetud maa-alade, veekogude ning üksikute esemete registri pidamine;
- 5) juhendite andmine looduskaitse alal tegutsevaile isikuile;
- 6) kodukaunistamise üldine juhtimine ja järelevalve ning sel alal juhendite andmine riigi- ja omavalitsusasutistele ning kodukaunistamise alal tegutsevaile organisatsioonidele;
- 7) looduskaitse ja kodukaunistamise propageerimine.

3. jagu.

Loodushoiu Nõukogu.

§ 6. Loodushoiu- ja Turismi-instituudi juures asub nõuandva organina loodushoiu-küsimustes Loodushoiu Nõukogu.

Nõukogu koosneb:

- 1) Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktorist — esimehena;
- 2) looduskaitse-inspektorist — esimehe asetäitjana;
- 3) parkide inspektorist;
- 4) Majandusministeeriumi esindajast;
- 5) Haridusministeeriumi esindajast;
- 6) Teedeministeeriumi esindajast;
- 7) Siseministeeriumi esindajast;
- 8) Põllutööministeeriumi esindajast;

- 9) Eesti Linnade Liidu esindajast;
- 10) Maaomavalitsuste Liidu esindajast;
- 11) ühest Tartu Ülikooli õppejõust Ülikooli Valitsuse määramisel;
- 12) ühest Tallinna Tehnikaülikooli õppejõust Tehnikaülikooli Valitsuse määramisel.

Nõukogu koosolekuist võtab sõnaõigusega osa Riigikontrolli esindaja. Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktor võib kutsuda nõukogu koosolekust osa võtma asjatundjaid.

§ 7. Loodushoiu Nõukogu ülesandeks on:

- 1) loodushoiusse ja kodukaunistamisse puutuvate üldiste küsimuste kohta seisukoha võtmine ja arvamuste avaldamine;
- 2) loodushoiuala seaduseelnõude, määruste ja üldiste juhendite kavade läbivaatamine ja nende kohta arvamuste avaldamine;
- 3) avalikkude parkide planeerimiskavade läbivaatamine ja nende suhtes seisukoha võtmine;
- 4) maa-alade, veekogude ja üksikute esemete looduskaitse alla võtmise, looduskaitse alt vabastamise ning looduskaitse ulatuse kohta tehtud ettepanekute läbivaatamine ja nende suhtes seisukoha võtmine.

§ 8. Loodushoiu Nõukogu koosolekuid peetakse tarviduse järgi.

Nõukogu kokkukutsumine ja asjade arutamine ning otsustamine teostub Sotsiaalministri poolt kinnitatud kodukorra alusel.

Nõukogu koosolekust osavõtnud liikmeile ja asjatundjaile tasutakse sõidukulud ja makstakse tasu Vabariigi Valitsuse poolt määratud normide kohaselt.

4. jagu.

Maakonnad ja linnad.

§ 9. Maakondade ja linnade ülesandeks loodushoiu alal on:

- 1) nende administratiiv-piirkonnas asetsevate avalikkude parkide, aedade ja iluväljakute, välja arvatud riigipargid, asutamine, arendamine ja korrashoid;
- 2) kodukaunistamise juhtimine ning korraldamine oma administratiiv-piirkonnas.

5. jagu.

Kodukaunistamis-komiteed.

§ 10. Linna-, alevi- või vallavalitsuste juures moodustatakse kodukaunistamis-komiteed, mis koosnevad: kahest eelnimetatud omavalitsuse esindajast ja vähemalt kolmest omavalitsuse administratiivpiires elutsevast seltskonnategelasest, keda omavalitsus on kutsunud komitee tööst osa võtma.

Komiteede ülesandeks on kodukaunistamistööde teostamiseks igakülgne kaasaaitamine ja kodukaunistamise propageerimine.

6. jagu.

Looduskaitse usaldustegelased.

§ 11. Looduskaitse usaldustegelased nimetatakse Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktori poolt isikute hulgast, kes avaldavad huvi looduskaitse tegevuse alal. Looduskaitse usaldustegelaste amet on auamet ja tasuta.

§ 12. Looduskaitse usaldustegelaste ülesandeks on:

- 1) teatada Loodushoiu- ja Turismi-instituudile haruldaste loodus-esemete leidudest;

- 2) valvata oma piirkonnas looduskaitse teostamise järele ning teatada Loodushoiu- ja Turismi-instituudile ja tarbe korral muudele ametivõimudele looduskaitse alal antud seaduste ja määruste ning muude eeskirjade rikkumisest;
- 3) olla abiks looduskaitse propageerimisel.

3. peatükk.

Looduskaitse teostamine.

§ 13. Maa-alade ja veekogude looduskaitse alla võtmise ja looduskaitse alt vabastamise otsustab ja looduskaitse ulatuse määrab Vabariigi Valitsus Sotsiaalministri ettepanekul. Enne ettepaneku tegemist Sotsiaalminister kuulab ära Põllutöoministri arvamuse.

Üksikute esemete looduskaitse alla võtmise otsustab Sotsiaalminister Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktori ettepanekul.

Looduskaitse alla võtmise ja looduskaitse alt vabastamise otsused avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 14. Kõik maa-alad, veekogud ja üksikud esemed, mis on otsustatud looduskaitse alla võtta, kantakse Loodushoiu- ja Turismi-instituudi poolt looduskaitse-registrisse ja kustutatakse sealt looduskaitse alt vabastamisel.

§ 15. Maa-aladel, veekogudel ja üksikute esemete suhtes, mis võetud looduskaitse alla, võidakse keelata igasugune tegevus, mis võiks neid kahjustada. Keelud ja nende muudatused kantakse looduskaitse-registrisse, avaldatakse Riigi Teatajas ning teatatakse ühtlasi allkirja vastu vastava maa-ala, veekogu või eseme omanikule või pidajale.

§ 16. Looduskaitse alla võetud maa-alade ja veekogude kohta üldse või iga üksiku maa-ala või veekogu kohta eraldi, samuti looduskaitse alla võetud üksikute esemete kohta võib Sotsiaalminister anda määrusi korra hoidmiseks ja loodusliku ilme säilitamiseks.

§ 17. Looduskaitse alla võetud maa-alade, veekogude või üksikute esemete suhtes kehtimapanud keeldudest võib Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktor teha erandeid teadusliku uurimise huvides.

§ 18. Vabariigi Valitsus võib Sotsiaalministri ettepanekul looduskaitse alla võetud eramaid ja veekogusid sundvõõrandada kehtivais seadustes ettenähtud korras. Samas korras võidakse lõpetada enne tähtaega rendilepinguid looduskaitse-registrisse võetud riigi rendimaade kohta. Looduskaitse otstarbeks sundvõõrandatud maa-alad ja veekogud antakse Sotsiaalministeeriumi Loodushoiu- ja Turismi-instituudi valdamisele.

Sundvõõrandamise ja enne tähtaega rendilepingute lõpetamise ettepanekud esitab Sotsiaalminister kokkuleppel vastavate ministritega.

§ 19. Looduskaitse alla võetud maa-ala või veekogu omanik või pidaja on kohustatud kinni pidama looduskaitse-registrisse kantud keeldudest ja teatama Loodushoiu- ja Turismi-instituudile või kohalikule looduskaitse usaldustegelasele viivitamata kõigist toimunud juhtumest, mis on muutnud looduskaitse alla võetud maa-ala või esemete looduslikku ilmet, samuti asjaoludest, mis võiksid osutada ohtlikuks looduskaitse alla võetud esemeile.

§ 20. Kahjud, mis maa-ala või veekogu omanik või pidaja saab looduskaitse-registrisse võetud maa-ala või veekogu kohta kehtimapanud keeldude tõttu, tasub Loodushoiu- ja Turismi-instituut.

Kahjutasu määrab kindlaks Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktor. Kui maa-ala või veekogu omanik või pidaja määratud kahjutasuga ei nõustu,

hindab kahju kolmeliikmeline ekspertide komisjon, kelle esimehe ja ühe liikme määrab Sotsiaalminister ja ühe liikme Põllutööminister.

Ekspertide komisjoni otsustele võib kaevata ühe kuu vältel Sotsiaalministrile.

§ 21. Looduskaitse-registrisse kantud maa-alasid ja veekogusid võib Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt täies ulatuses või osaliselt vabastada riigi- ja omavalitsusmaksudest ja muudest kohustustest.

§ 22. Kui osutub vajalikuks looduskaitse alla võtta mõnda maa-ala, veekogu või üksikut looduseset ja seejuures on karta, et see võiks hävida või rikneda looduskaitse alla võtmise otsuse viibimise tõttu, siis võib neid looduskaitse alla võtta viivitamata. Sel juhul teeb esialgse otsuse maa-alade ja veekogude suhtes Sotsiaalminister, üksikute loodus-esemete suhtes Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktor.

Maa-ala või veekogu omaniku või pidaja kohta on säärasel korral kehtivad kõik eeskirjad, mis on ette nähtud käesolevas seaduses looduskaitse alla võetud maa-alade, veekogude ja üksikute esemete suhtes. Otsus ajutiselt kaitse alla võtmise kohta ei või kehtida kauem kui kolm kuud, arvates ajutiselt kaitse alla võtmisest.

§ 23. Looduskaitset ja selle järelevalvet teostavil riigi- ja omavalitsusteenijail ning looduskaitse usaldustegelastel on õigus pöörduda vastavate ametivõimude poole looduskaitse teostamiseks vajaliku abi saamiseks.

§ 24. Kokkuleppel Sotsiaalministri ja vastava ministri vahel võidakse looduskaitse järelevalve teostamine selleks määratud piirkonnas panna vastava ministeeriumi koosseisu kuuluvaile riigiteenijatele kui ka kokkuleppel vastava omavalitsusega — omavalitsusteenijatele.

§ 25. Kõigile looduskaitse alal tegutsevaile isikuile võidakse hoolsa ja tulemusrikka tegevuse eest annetada erilisi looduskaitsemärke Vabariigi Presidendi poolt kinnitatud statuudis ettenähtud alustel.

4. peatükk.

Loodusilu säilitamine ja arendamine.

§ 26. Loodushoiu- ja Turismi-instituut hoolitseb igati tema valitsemisel olevate riigiparkide ja neil asetsevate hoonete korrashoiu eest ning rakendab kõik tema käsutuses olevad vahendid selleks, et tõsta riigi parkide, aedade ja iluväljakute ilmet ja ilu.

§ 27. Riigile kuuluvate parkide korrashoidmise ja nende parkide kasutamise kohta üldiseks tarvitamiseks on Sotsiaalministril õigus määrusi anda.

§ 28. Maakonnad ja linnad peavad hoolitsema selle eest, et nende administratiiv-piirkonnas asuvad avalikud, riigile mittekuuluvad pargid, aiad ja iluväljakud hoitakse alati korras ja et tõstetaks igati nende ilu. Samuti tuleb vajaduse korral otsida uute avalikkude parkide, aedade ja iluväljakute soetamise ning arendamise võimalusi.

§ 29. Soovivad maakonnad või linnad arendada kavakindlalt loodusilu säilitamist ning arendamist oma administratiiv-piirkonnas või tahavad nad rajada mõnda uut avalikku parki oma administratiiv-piirkonda või olemasolevat ümber planeerida, siis peavad nad enne kavatsuse läbiviimist koostama vastavad planeerimiskavad ja saatma need kinnitamiseks Loodushoiu- ja Turismi-instituudile.

§ 30. Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktor kuulab ära enne planeerimiskavade kinnitamist Teedeministeeriumi Ehitusvalitsuse arvamuse.

Loodushoiu- ja Turismi-instituudi direktoril on õigus nõuda neis planeerimiskavades täienduste, paranduste ja muudatuste tegemist.

5. peatükk.

Loodushoiu teostamise kulud.

§ 31. Kõik käesoleva seaduse teostamiseks vajalikud kulud kantakse vastavalt seaduses ettenähtud ülesandele riigi-, maakonna- või linnaeelarvete korras.

§ 32. Sotsiaalministeerium võib anda toetusi omavalitsustele ja eraorganisatsioonidele avalikkude parkide, aedade ja iluväljakute arendamiseks ning kodukaunistamiseks riigieelarvega selleks määratud summadest.

§ 33. Loodushoiu- ja Turismi-instituudi valitsemisele antud riigiparkide sissetulekud:

- 1) parkide maa-aladel asetsevate ja neist maa-aladest eraldatud kruntrendi ja rendikruntide eest riigil saadaolevaist obroki- ja rendimaksudest;
- 2) neil maa-aladel asetsevate riigi hoonete üürimaksudest;
- 3) kasvumajade, puukoolide, puuvilja- ja lilleaedade ärilisest kasutamisest ja
- 4) muudest parkide maa-alade, hoonete ja päraldiste kasutamisest moodustavad riigiparkide erisummad ja neid võib kasutada erieelarve alusel riigiparkide arendamisega seoses olevate kulude katteks.

6. peatükk.

Lõppeeskiri.

§ 34. Sotsiaalministril on õigus käesoleva seaduse rakendamiseks määrusi anda.

II.

1. Käesoleva seaduse jõustumisega lõpetab oma tegevuse Riigiparkide Valitsus ja sellest ajast arvates lähevad üle kõik tema varalised õigused ja kohustused Sotsiaalministeeriumile.

2. Käesoleva seaduse jõustumise ajal Riigiparkide Valitsuse käsutuses olevad kui ka Riigiparkide Valitsusel saada olevad summad kantakse riigiparkide erisummade arvele.

III.

Kuni Riigieelarve seaduse (RT 1938, 24, 200) jõustumiseni kinnitab riigiparkide erisummade eelarved ja aruanded Sotsiaalminister.

IV.

Käesolev seadus jõustub 1. aprillil 1938. Samast ajast arvates kaotavad kehtivuse Riigiparkide valitsemise seadus (RT 1935, 39, 366 ja 1936, 44, 341) ja Looduskaitse seadus (RT 1935, 106, 878 ja 1938, 9, 59).

Tallinnas, 25. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

O. Kask
Sotsiaalminister.

254. Jõuvankrite seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 23. märtsil 1938.

I.

Jõuvankrite seaduse (RT 1936, 45, 364; 1936, 54, 460 ja 1937, 26, 223) § 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 33, 34, 37 ja 39 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 1. Käesolevas seaduses loetakse jõuvankriteks need sõidu- ja veo- vahendid, mis liiguvad mehaanilisel jõul avalikel teedel, tänavail ja väljakuil, ilma et nende liikumine oleks seotud rööpmestikuga.

Isesõitvaid töömasinaid, põllumajanduslikke traktoreid, lahingumasi- naid ega relvastatud jõudude koosseisu kuuluvaid traktoreid ei loeta jõuvankri- teks. Isesõitvate töömasinate, põllumajanduslike traktorite ja tänav- raudtee kohta on kehtivad ainult käesoleva seaduse § 39 p. 1—6 ettenähtud eeskirjad; tänavraudtee kohta on peale selle veel kehtivad käesoleva seaduse § 18¹, 25 ja 34 ning § 39 p. 8 ettenähtud eeskirjad.

Isesõitvateks töömasinateks loetakse masinad, millede jõuallikas on peamiselt määratud mingi töö sooritamiseks, selle kõrval aga ka töömasina üleviimiseks ühelt töökohalt teise, nagu lokomobiilid, teerullid, teehöövli- d, lumesahad, killustikupurustajad jt.

Jõuvankrid jagunevad kergeteks ja rasketeks jõuvankriteks.

Jõuvankrite ja isesõitvate töömasinate lähema liigituse määrab kindlaks Teedeminister.

§ 3. Avalikel teedel, tänavail ja väljakuil liiklevad jõuvankrid ja nende järelevankrid peavad olema registreeritud ja varustatud registreerimismärkidega. Registreeritakse ainult liikluskõlblikke jõuvankreid ja järelevankreid.

§ 4. Jõuvankreid registreerivad riigi- ja omavalitsusasutised Teede- ministri poolt antud juhtnööride alusel ja korras. Jõuvankrite registreerimis- asutised määrab Teedeminister.

Relvastatud jõudude koosseisu kuuluvaid jõuvankreid ja teenistuse ots- tarbel kasutatavaid sõjaväelaste isiklike jõuvankreid registreerib ja varustab registreerimismärkidega Sõjaministeerium Sõjaministri poolt antud juht- nööride alusel ja korras.

§ 5. Ei registreerita jõuvankreid ega nende järelevankreid, millede rattad on õhukummideta või osaliselt või täielikult täiskummidel, välja arvatud lintveoga jõuvankrid ja relvastatud jõudude koosseisu kuuluvad jõuvankrid.

Eriotstarbelisi täiskummidega tuletõrje-jõuvankreid võib registreerida Maanteede Valitsuse loal.

§ 6. Registreeritud jõuvankrilt, millede mootorite kütteks tarvitatakse gaasi või bensiini, ja registreeritud järelevankreilt makstakse iga aasta kohta jõuvankrimaksu järgmiselt:

- 1) Sõiduautodelt, autobustelt ja veotraktoritelt tühikaalu igalt 100 kilo- grammilt:

sõiduautodelt	Kr. 5.—
autobustelt	Kr. 4.—
veotraktoritelt	Kr. 8.—

Sõiduautode aastamaksu alammäär on 35 krooni. Surnuveoautod ja vangiveo-autobused maksustatakse autobuste normi järgi.

- 2) Veoautodelt ja järelevankrilt tühikaalu ja kandejõu igalt 100 kilo- grammilt Kr. 4.—

3) Mootorratastelt:

küljekorviga	Kr. 30.—
küljekorvita	Kr. 20.—
väikemootorratastelt	Kr. 7.—

Väikemootorratasteks loetakse mootorrattad kolbide väljasurvega alla 100 kuupsentimeetri.

§ 7. Registreeritud jõuvankritelt, millede mootorite kütteks tarvita-takse § 6 nimetamata kütteaineid, makstakse iga aasta kohta jõuvankrimaksu järgmiselt:

- 1) Sõiduautodelt, autobustelt ja veotraktoritelt tühikaalu igalt 100 kilo-grammilt:

sõiduautodelt	Kr. 20.—
autobustelt	Kr. 30.—
veotraktoritelt	Kr. 32.—
- 2) Veoautodelt tühikaalu ja kandejõu igalt 100 kilogrammilt Kr. 17.—

§ 9. Käesoleva seaduse § 6 alusel maksustatud jõuvankrite mootorite kütteks keelatakse tarvitada samas paragrahvis nimetamata kütteaineid või bensiini ja muude kütteainete segusid.

Jõuvankrite registreerimisasutistel ja liiklusjärelevalve ametnikel on õigus võtta analüüsi tegemiseks bensiiniproove bensiini müügikohtadelt ning mootori kütteks tarvitatava kütteaine proove käesoleva seaduse § 6 alusel maksustatud jõuvankritelt.

Analüüs tehakse Teedeministeeriumi Maanteede Valitsuse laboratooriumis, Riiklikus Kaitsekojas või mõnes muus Teedeministri poolt määratud laboratooriumis.

§ 10. Veoautosid ja järelevankreid on keelatud koormata üle nende maksualuse kandejõu. Erandjuhtudel võib jõuvankreid ja järelevankreid koor-mata üle kandejõu Maanteede Valitsuse loal.

Selle loa nõutamisel on vabad relvastatud jõudude koosseisu ja maan-teede korrashoiu asutistele kuuluvad jõuvankrid.

§ 12. Ei registreerita jõuvankreid, millede telje koormatus või üldkaal ületab täiskoormatusel alljärgnevaid norme:

- 1) kaheteljelistel jõuvankritel — telje koormatus 5 tonni, üldkaal 8 tonni;
- 2) kolmeteljelistel jõuvankritel — telje koormatus 4 tonni, üldkaal 12 tonni;
- 3) järelevankritel — telje koormatus 4 tonni, üldkaal 8 tonni.

Maanteede Valitsuse igakordsel nõusolekul võib registreerida kahetel-jelisi autobusi, millede telje koormatus on kuni 6 tonni ja üldkaal kuni 11 tonni.

Eelmiste lõigete eeskirjad ei ole kehtivad nende veoautode ega auto-buste kohta, mis on Eestisse sisse toodud või millede sissetoomiseks on sõl-mitud lepingud enne 1. aprilli 1938 ja tuletoorje-jõuvankrite ning relvastatud jõudude koosseisu kuuluvate jõuvankrite kohta.

Maanteede Valitsusel on õigus erandjuhtudel lubada üksikuil teedel liigelda jõuvankreil, mis ei vasta Teedeministri poolt teede liikide kohta kehti-mapandud normidele. Luba antakse kindlaks tähtajaks. Loa andmisel võib Maanteede Valitsus ette kirjutada liiklemiseks erilisi tingimusi ja antud loa igal ajal tühistada.

§ 13. Aasta kestel registreeritud jõuvankreilt võetakse jõuvankrimaksu järgmiselt: kui registreerimine toimub aasta esimesel poolel — täisaastamaks, aasta kolmandal veerandil — pool aastamaksust, neljandal veerandil — üks

neljandik aastamaksust. Paragrahvis 11 ettenähtud esmaabi heaks võetavat erimaksu võetakse täiel määral, olenemata registreerimisajast.

§ 17. Paragrahvides 6—8, 11 ja 16 ettenähtud maksudest on vabad relvastatud jõudude koosseisu kuuluvad jõuvankrid ja sõjaväelaste isiklikud jõuvankrid, kui need jõuvankrid on registreeritud Sõjaministeeriumis.

Peale selle vabastatakse eelmises lõikes tähendatud maksudest:

- 1) politseiasutiste jõuvankrid ja politseiametnike jõuvankrid, milliseid tarvitatakse teenistuse otstarbel;
- 2) maanteede korrashoiu- ja ehitustööde ning maanteede liiklusala asutiste jõuvankrid ja nende asutiste ametnike jõuvankrid, milliseid tarvitatakse teenistuse otstarbel;
- 3) välisriikide saatkondade, konsulaatide ja maanteede ametkondade ning nende liikmete jõuvankrid vastastikkuse alusel;
- 4) tuletõrjele kuuluvad jõuvankrid, milliseid tarvitatakse tuletõrje ülesannete täitmiseks;
- 5) jõuvankrid, milliseid tarvitatakse ainult haigete ja haavatute veoks.

§ 18. Avalikel teedel, tänavail ja väljakuil võivad jõuvankreid juhtida ainult isikud, kellel on vastav juhtimisluba.

Juhtimisload jagunevad:

- 1) I liigi luba — autode ja veotraktorite juhtimiseks, olenemata nende kasutamise otstarbest;
- 2) II liigi luba — autode ja veotraktorite juhtimiseks, välja arvatud autobuste ja veoautode juhtimiseks maksulisel või maksuta reisijate-veol;
- 3) III liigi luba — kergete autode ja veotraktorite juhtimiseks, välja arvatud autobuste ja veoautode juhtimiseks maksulisel või maksuta reisijate-veol;
- 4) IV liigi luba — kergete autode ja veotraktorite juhtimiseks oma isiklikuks tarbeks;
- 5) V liigi luba — mootorrataste juhtimiseks, olenemata nende kasutamise otstarbest;
- 6) VI liigi luba — mootorrataste juhtimiseks oma isiklikuks tarbeks;
- 7) VII liigi luba — väikemootorrataste juhtimiseks;
- 8) harjutussõidu luba — auto, mootorratta või väikemootorratta juhtimise harjutamiseks õppimise otstarbel.

Harjutussõidu loa andmise alused määrab Teedeminister.

Jõuvankri valdajal ja jõuvankri juhil on keelatud anda jõuvankrit juhtimiseks luba mitteomavale isikule.

§ 19. Jõuvankrijuhtide väljaõpetamiseks autokoolide ja -kursuste avamise ning tegutsemise load annab Teedeministeeriumi kokkuleppel Haridusministeeriumiga. Samas korras toimub nende koolide ja kursuste tegutsemise lubade tühistamine. Koolide ja kursuste õppekavad, õppetegevuse korraldamise ja revideerimise juhtnõõrid annab Teedeminister kokkuleppel Haridusministriga.

Lektoreiks autokoolides ja -kursustel võivad olla isikud, kellele Teedeministeeriumi Maanteede Valitsuse poolt on välja antud sellekohane luba. Luba võib anda isikuile, kellel on vähemalt keskkooli või sellele vastav haridus, kes omavad jõuvankri juhtimise I või II liigi luba ja kes on katsekomisjoni ees õiendanud vastava lektori katse. Luba võib anda ilma katseta Insenerikoja

Mehaanika- ja Elektrisektsiooni liikmeile, kes omavad vähemalt jõuvankri juhtimise IV liigi luba.

Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni tegutsenud autokoolide ja -kursuste lektoreile, kes on edukalt töötanud vähemalt 3 aastat, võib Maanteede Valitsus anda loa ilma katseta ja olenemata eelmises lõikes ettenähtud hariduse alammäärast.

Käesoleva paragrahvi teises lõikes ettenähtud katsekomisjon on vähemalt kolmeliikmeline. Komisjoni koosseisu määrab Maanteede Valitsuse direktor.

Lektorite katsekomisjoni kulude katteks võetakse katsealustelt maksu 20 krooni.

Sõjaministeeriumis ja sõjaväes teenivate sõjaväelaste väljaõpet jõuvankrijuhitideks teostatakse sõjaväes kehtiva korra kohaselt.

§ 20. Isik, kes harjutab jõuvankri juhtimist õppimise otstarbel, võib avalikel teedel, tänavail ja väljakuil jõuvankrit juhtida ainult sõiduõpetaja saatel. Neil harjutussõitudel loetakse sõiduõpetaja jõuvankri juhiks. Mootorratta harjutussõitudel loetakse sõiduõpetajaks ja jõuvankri juhiks isik, kelle järelevalvel toimub harjutussõit.

Kutseliseks sõiduõpetajaks võib olla isik, kellele Maanteede Valitsus on välja andnud sellekohase loa. Luba võib anda isikuile, kellel on vähemalt kuueklassilise algkooli või sellele vastav haridus, kes omavad I, II või vastavalt mootorratta sõidu õpetamiseks V liigi jõuvankri juhtimise luba ja kes on õiendanud vastava katse § 19 ettenähtud komisjoni ees.

Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni tegutsenud sõiduõpetajaile, kes on edukalt töötanud vähemalt 3 aastat, võib Maanteede Valitsus anda loa eelmises lõikes ettenähtud katseta ja olenemata eelmises lõikes ettenähtud hariduse alammäärast.

Katsekomisjoni kulude katteks võetakse katsealustelt maksu 20 krooni.

Juhuslikuks sõiduõpetajaks võib olla isik, kellele jõuvankrite registreerimisasutise poolt on välja antud ajutine sõiduõpetamise luba. Loa andmise alused ja korra määrab Teedeminister.

Mootorratta ja autojuhtimise harjutussõitudel IV, VI või VII liigi juhtimisloa saamiseks võib juhuslikuks sõiduõpetajaks olla vastava liigi juhtimisloaga varustatud isik, kes on vähemalt 20 aastat vana.

Katsesõidul autojuhtimise loa omandamiseks võib katsealune autot juhtida sõiduõpetaja või I või II liigi juhtimisloaga või IV liigi loa saamiseks katsesõidul IV liigi juhtimisloaga varustatud isiku saatel, kusjuures saatja loetakse jõuvankri juhiks. Mootorratta katsesõidul loetakse mootorratta juhiks katsealune, kes juhib mootorratast.

Sõjaministeeriumis ja sõjaväes harjutussõidu lubasid ja lubasid sõiduõpetajatele antakse välja Sõjavägede Juhataja poolt määratud korras.

§ 21. Jõuvankrite juhtimislubasid annavad § 4 põhjal määratud jõuvankrite registreerimisasutised, Sõjaministeeriumis ja sõjaväes teenivaile sõjaväelastele aga Sõjaministeerium.

Jõuvankri juhtimisloa saamiseks nõutakse:

- 1) I liigi loa saamiseks — II liigi juhtimisloa, psühhotehnilise katse õiendamist ja tõendit II liigi loa kaheaastase autojuhtimise praktika kohta;
- 2) II liigi loa saamiseks — III liigi juhtimisloa ja tõendit III liigi loa üheaastase autojuhtimise praktika kohta;

- 3) III ja V liigi lubade saamiseks — vastavat jõuvankrijuhi kutsetunnistust;
4) IV, VI ja VII liigi lubade saamiseks — vastavat jõuvankrijuhi praktilise katse tunnistust.

Juhtimisload on kehtivad kogu riigis. Juhtimisload on tähtajata, välja arvatud harjutussõidu luba.

Sõjaministeeriumi poolt väljaantud juhtimisload on kehtivad loaomaniku Sõjaministeeriumis või sõjaväes teenimise aja vältel.

§ 22. Sõjaministeeriumi või sõjaväe teenistusest lahkunule antakse uus vastav juhtimisluba Teedeministri poolt kokkuleppel Sõjaministriga määratud alustel ja korras.

§ 23. Jõuvankrijuhi kutsetunnistusi ja praktilise katse tunnistusi annavad jõuvankrijuhtide katsekomisjonid.

Katsekomisjonid on vähemalt kolmeliikmelised ja koosnevad liiklusala ning autoasjanduse eriteadlastest.

Katsekomisjone võib asutada Maanteede Valitsuse direktori määramisel jõuvankrite registreerimisasutiste, kutsekoolide, kursuste ja organisatsioonide juures.

Katsekomisjoni kulude katteks võetakse katsealustelt maksu 8 krooni ning psühhotehnilise katse eest 3 krooni. Politseikooli juures korraldatud katsetel Politseikooli õpilastelt maksu ei võeta.

Teedeminister määrab jõuvankrijuhtide katsete kavad.

Sõjaministeeriumis ja sõjaväes moodustatakse katsekomisjonid Sõjavägede Juhataja korraldusel. Katsekomisjonist võtab osa Teedeministeeriumi esindaja. Katseid korraldatakse vähemalt eelmises lõikes ettenähtud kavade ulatuses, kusjuures vajaduse korral täiendavad nõuded määrab Sõjavägede Juhataja. Katsealustelt maksu ei võeta.

§ 24. Juhtimislubasid ei anta:

- 1) a) I liigi luba — isikuile, kes alla 23 a. vanad,
b) II liigi luba — isikuile, kes alla 21 a. vanad,
c) III ja V liigi luba — isikuile, kes alla 20 a. vanad,
d) IV ja VI liigi luba — isikuile, kes alla 18 a. vanad,
e) VII liigi luba — isikuile, kes alla 15 a. vanad;
2) isikuile, kelle kohta on põhjendatud andmeid, et neil on halvad elukombed või kelle tervislik või vaimne seisukord ei kindlusta jõuvankrijuhi ülesannete täitmist.

Esimeses punktis lit. c ja d ettenähtud vanuse alammäärasid võib Sõjavägede Juhataja sõjaväes ja Sõjaministeeriumis teenivate sõjaväelaste kohta vähendada kuni 17 aastani.

§ 25. Kui ilmnevad § 24 p. 2 ettenähtud asjaolud, võib loaomanikult ära võtta jõuvankri või trammi juhtimise loa ajutiselt või jäävalt.

On loaomanik karistatud jõuvankrite või liiklemise määruste rikkumise eest kaks või rohkem korda ühe aasta kestel, võib temalt juhtimisloa ära võtta kuni kaheks kuuks. On aga loaomanik karistatud jõuvankri rooli- või pidurseadise rikete eest, võib temalt juhtimisloa ära võtta ka esmakordse karistuse puhul.

Raskete liiklusõnnetuste ja ebakaines olekus jõuvankri või trammi juhtimise puhul ning juhuveo teostamisel määruste eeskirjade vastu eksimise korral

võib juhtimisloa ära võtta ajutiselt või jäävalt, olenemata eelmises lõikes toodud tingimustest.

Eelmiste lõigete alusel võtab juhtimisloa ära loaomaniku elukoha jõuvankrite registreerimisasutis kohaliku politseiprefekti ettepanekul. Loa äravõtmisest teatab loa äravõtja asutisele, kust luba välja antud.

Kohus saadab seadusjõusse astunud kohtuotsusest, administratiivvõimu esindaja täitmisele pööratud trahvimäärusest ja loa äravõtja loa äravõtmise otsusest teatise politseiprefektile juhtimisloa omaniku elukoha järgi.

Eelmises lõikes ettenähtud teatis peab sisaldama järgmisi andmeid: karistatu perekonna- ja eesnimi, sünniaeg, elukoht, loa liik, number, väljaandmise aeg ja väljaandja asutise nimetus, karistuse määr, mis eest karistatud ning jõuvankri liik ja registreerimismärk.

Sõjamineisteriumis ja sõjaväes võtab käesolevas paragrahvis ettenähtud juhtudel juhtimisloa ära ajutiselt või jäävalt vastava väeosa või asutise ülem.

Kui juhtimisluba on ära võetud kuueks kuuks või kauemaks, tuleb loaomanikul äravõetud loa tagasisaamiseks õiendada § 23 ettenähtud alustel katse jõuvankrite ja liikluse kohta käivate eeskirjade tundmises. Katsekulude katteks võetakse katsealustelt maksu neli krooni.

Autokoolide ja -kursuste lektorite (§ 19) ja sõiduõpetajate (§ 20) load võtab ära ajutiselt või jäävalt Maanteede Valitsus, kui ilmneb, et loaomanik ei ole sõiduõpetajaks või lektoriks kohane.

§ 26. Jõuvankrijuhtide karistuste kohta peetakse politseiprefektide kantseleides registrit. Register peab sisaldama § 25 kuuendas lõikes ettenähtud andmeid.

§ 33. Jõuvankrijuht peab tegema sõidul kõik vajaliku, et jõuvankrit alaliselt oma võimuses hoida ning et ei saaks ohustatud inimeste ega vara julgeolek. Eriti peab aga juht hoolitsema selle eest, et jõuvankri koormatus ja sõidukiirus alaliselt vastaks piduriseadise võimsusele ja liiklusolukorrale.

§ 34. Jõuvankrite ja liiklemise üldkorraldus ning tehniline üldjärelevalve kuulub Teedeministeriumi Maanteede Valitsusele.

Kohapealset järelevalvet teostavad § 4 põhjal määratud jõuvankrite registreerimisasutised ning politsei ja Teedeministri poolt määratavad liiklusjärelevalve ametnikud; juhul, kui viimased on teiste ametkondade teenistuses, toimub määramine kokkuleppel vastava ministriga.

Liiklusjärelevalve ametnikeks võivad olla ainult isikud, kellel on jõuvankri juhtimise I, II, III või IV liigi luba.

Sõjamineisteriumile ja sõjaväele kuuluvate jõuvankrite järelevalvet teostab Sõjamineisterium.

§ 37. Käesoleva seaduse jõustumiseni väljaantud juhtimisload on kehtivad järgmiselt:

- 1) endine I a liigi luba võrdub I liigi loaga;
- 2) endine I või I b liigi auto juhtimisluba võrdub III liigi loaga;
- 3) endine II liigi auto juhtimisluba võrdub IV liigi loaga;
- 4) endine I või I b liigi mootorratta juhtimisluba võrdub V liigi loaga;
- 5) endine II liigi mootorratta juhtimisluba võrdub VI liigi loaga.

Kuni 1. aprillini 1939 on endised I või I b liigi auto juhtimisload võrdsed käesoleva seaduse § 18 p. 2 ettenähtud juhtimislubadega.

§ 39. Teedeministril on õigus anda määrusi käesoleva seaduse elluviimiseks, eriti:

- 1) jõuvankrite poolt avalike teede, tänavate ja väljakute kasutamise ja neil liiklemise aluste ning korra kohta;

- 2) jõuvankrite kandejõu, koormatuse ja üldkaalu piiramise kohta, vastavalt sildade ja teekatete kandejõule ning teede liigile ja seisukorrale;
- 3) teiste liiklusest osavõtjate kohta ühenduses jõuvankrite liiklusega;
- 4) jõuvankrite liikluskõlblikkuse ja tehniliste nõuete kohta;
- 5) jõuvankrite varustise, seadiste ja välimuse kohta;
- 6) jõuvankrite liiklemise ja tehnilise järelevalve teostamise kohta;
- 7) jõuvankrite mootorite kütteks tarvitataivate kütteenete tunnuste määramise ja kütteenaine analüüsiks proovide võtmise kohta;
- 8) jõuvankri juhtimislubade andmise korra ja liikide lähema kindlaksmääramise kohta;
- 9) jõuvankrijuhtide tervisliku ja vaimse seisukorra nõuete kohta;
- 10) katsekomisjonide ning autokoolide asjaajamise korra kohta;
- 11) paragrahvide 19, 20, 23 ja 25 põhjal võetavate katsemaksude arvestamise ja nende tarvitamise kohta;
- 12) rahvusvaheliste juhtimislubade ja rahvusvaheliste jõuvankri-sõidu-tunnistuste andmise kohta.

Punktides 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 ettenähtud aladel on omavalitsustel õigus anda täiendavaid määrusi Teedeministri kinnitusel.

II.

Jõuvankrite seadust täiendatakse § 12¹ ja 18¹ järgmises redaktsioonis:

§ 12¹. Paragrahvides 10 ja 12 ettenähtud load antakse tingimusel, et jõuvankri valdaja vastutab kõigi kahjude eest, mis tekivad loa saanud jõuvankri liiklemisel, kui need kahjud on tingitud jõuvankri või jõuvankri koorma kaalust. Jõuvankri valdajal ei ole sel puhul õigust esitada mingisuguseid nõudmisi riigi ega omavalitsuste vastu.

§ 18¹. Avalikel teedel, tänavail ja väljakuil võivad tänavraudtee (tramm) mootorvaguneid juhtida ainult isikud, kellel on trammijuhtimise luba. Trammijuhil peab trammijuhtimisel juhtimisluba kaasas olema, ettenäitamiseks politseile ja liiklusjärelevalve ametnikele.

Trammijuhtimise load antakse välja Tallinna Linnavalitsuse poolt määratud korras isikuile, kes on Tallinna Linnavalitsuse katsekomisjoni ees õiendanud trammijuhi katse.

Trammijuhtide katsed korraldatakse Tallinna Linnavalitsuse määramisel. Katsete kavad kinnitab Teedeminister Linnavalitsuse ettepanekul.

Katsele võib võtta ainult isikuid, kes on vähemalt 20 aastat vanad ning kes esitavad arstitunnistuse ja psühhotehnilise katse õiendamise tunnistuse. Arstlik läbivaatus ja psühhotehniline katse tuleb õiendada samas korras ja ulatuses, mis kehtiv I liigi auto juhtimisloa saamiseks.

Isik, kes õppimise otstarbel harjutab trammijuhtimist, võib trammimootorvagunit juhtida ainult trammijuhtimise loaga varustatud isiku saatel. Neil harjutussõitudel loetakse saatja trammijuhtiks.

III.

Käesolev seadus jõustub 1. aprillil 1938, välja arvatud § 18¹, mis jõustub 1. oktoobril 1938.

Tallinnas, 23. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

N. Viitak
Teedeminister.

255. Vabariigi Valitsuse otsus 23. märtsist 1938.

Määrata väljaveetud kanamunade eest makstava kindlustatud hinna tase-
meks kuni Vabariigi Valitsuse järgneva otsuseni 0,65 kr. kg franko kana-
munade kogumispunkt.

A l u s: Kanamunade hinna kindlustamise seaduse (RT 1934, 27)
§ 2 ja 3.

Riigihoidja K. Päts.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

**256. Määrus üldtarvitamiseks müüdava piirituse ja viina müügi-
hindade kohta.**

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 12. märtsil 1938.

A l u s: Piiritusmonopoli seaduse (RT 1937, 83, 678) § 86 ja 90.

I.

Piiritust ja viina müüakse üldtarvitamiseks järgmiste hindadega, arvates
pudelita:

	Hind kroonides.
1) Piiritus 95%-line:	
Pudel à $\frac{3}{4}$ liitrit	4.70
„ à $\frac{1}{4}$ „	1.60
2) Viin 40%-line:	
Pudel à $\frac{3}{4}$ liitrit	1.80
„ à $\frac{1}{4}$ „	— .65
3) Lauaviin 45%-line:	
Pudel à $\frac{1}{2}$ liitrit	1.90
„ à $\frac{1}{4}$ „	1.—
4) Lauaviin 40%-line:	
Pudel à $\frac{1}{2}$ liitrit	1.70
„ à $\frac{1}{4}$ „	— .90

II.

Käesolevad hinnad hakkavad kehtima piirituse ja viina müügil viina-
tehastest ja -ladudest.

Viinakauplustes käesoleva määruse jõustumise päevaks järelolevad piiri-
tuse ja viina tagavarad müüakse endiste hindadega.

III.

Käesoleva määruse jõustumise tähtpäeva määrab Majandusminister.
Käesoleva määruse jõustumisega kaotavad kehtivuse:

1) Määrus piirituse- ja viinapudelite mahu ja piirituse ja viina kanguse
kohta (RT 1930, 92, 602),

2) Määrus viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügi-
hindade kohta § 1 p. 1 (RT 1937, 23, 195).

Tallinnas, 12. märtsil 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Majandusminister K. Selter.

Riigisekretär K. Terras.

257. Riigiasutiste deposiitide kassa, arvepidamise ja aruandmise korra määruse muutmise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 23. märtsil 1938.

A l u s: Valitsemise korraldamise seaduse (RT 1934, 5, 36) § 21.

I.

Riigiasutiste deposiitide kassa-, arvepidamise ja aruandmise korra määruse (RT 1933, 8, 56) §§ 34—39, samuti § 44 juurde kuuluv lisa nr. 10 kaotavad maksvuse, kuna § 33 ja 44 muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 33. Eesti Panka sissetulnud deposiitsummade käsutamise ja kontrollimise otstarbel iga deposiidikäsutaja juures peetakse vastavad deposiidiarved, eraldi Eesti Panga iga osakonna resp. jaoskonna järgi.

§ 44. Deposiitidena vastuvõetud väärtpaberid (nagu aktsiad, obligatsioonid j.t.) arvestatakse Eesti Panga riigisummade jaoskonna ja osakondade poolt arvetel nimetusega „deposiidid väärtpaberites“ (vorm nr. 9). Asjatoimetus ja aruandmine nende alal toimub üldjoontes analoogiliselt ülaltoodud rahaliste deposiitide korrale selle täiendusega, et avaldustele, kvii-tungitele, maksukäskudele ja arvetes tähendatakse väärtpaberite täppis nime-tus, nende nr.nr., nimesväärtus, arv ja väärtpaberite juures olevate esimeste kupongide tähtpäev.

Deposiitide-väärtpaberite käsutamise ja kontrollimise otstarbel iga depo-siidikäsutaja juures peetakse vastavad arved.

II.

Käesolev määrus hakkab kehtima 1. aprillist 1938.

Tallinnas, 23. märtsil 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Majandusminister K. Selter.

Riigisekretär K. Terras.

258. Kanamunade kaubandusliku liigitamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 23. märtsil 1938.

A l u s: Põllumajandussaaduste kaubandusliku liigitamise seaduse (RT 1933, 88, 635) § 1.

§ 1. Siseturul müüdavad, müügi sihiga hoitavad ja pakutavad kana-munad liigitatakse 4 liiki:

I — värsked kanamunad,

II — külkhoone-kanamunad,

III — konservitud kanamunad,

IV — madalama valiku toidukõlvulised kanamunad.

§ 2. Igasse paragrahvis 1 tähendatud liiki kuuluvad kanamunad pea-vad vastama järgmistele kvaliteedinõuetele:

1) värsked kanamunad, mis jaotatakse kahte valikusse:

I valiku munad — koor puhas, vigastusteta ja pesemata; õhuruum ei või olla üle 5 mm sügav ega liikuv; munavalge läbipaistev ja

täiesti kindel; rebu selgete piirjoonteta, ainult nõrga varjuna nähtav ning jääb muna keeramisel püsima muna keskele;

II valiku munad — kvaliteedinõuded samad, mis I valikul, erinevusega, et õhuruumi sügavus võib olla kuni 10 mm ja õhuruum ning rebu võivad olla muna keeramisel liikuvad;

- 2) külkhoone-kanamunad — koor puhas ja vigastusteta; õhuruumi sügavus mitte üle 10 mm; munavalge läbipaistev ja kaunis kindel; rebu võib olla liikuv, kuid mitte koor küljes kinni.

Külkhoone-kanamunadeks loetakse säärased munad, mis on hoitud külkhoones vähemalt 3 kuud temperatuuri juures mitte alla -2°C ega üle $+2^{\circ}\text{C}$;

- 3) konservitud kanamunad — kvaliteedinõuded samad, mis loetletud külkhoone munade kohta.

Konservitud kanamunadeks loetakse säärased külkhoone-kanamunade liiki mittekuuluvad munad, mis on alalhoiduvalks tehtud keemilistes ainetes (lubjas, vesiklaasis jne.) hoidmisega või muul teel;

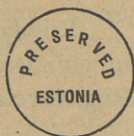
- 4) madalama valiku toidukõlvuliste kanamunade liiki kuuluvad kanamunad, mis omaduselt ei vasta eelmiste liikide munadele, kuid millede toiduainena müük kehtivate tervishoiueeskirjadega ei ole keelatud.

§ 3. Külkhoone- ja konservitud kanamunade müümisel, müügiks pakkumisel või müügisihiga hoidmisel peab iga muna olema märgitud järgmiselt:

- 1) külkhoone-kanamuna — templiga, mille kujuks on 15 mm küljepikkusega kolmnurk keskel-asetseva ladina tähestiku suure „K“-ga;
- 2) konservitud kanamuna — templiga, mille kujuks on 12,7 mm läbimõõduga sõõr, keskel-asetseva sõnaga „Konserv“ või „Preserved Estonia“.

Munade märkimiseks tarvitata vārv ei vōi olla pesemisega ega keetmisega kõrvaldatav ega tohi sisaldada mürgiseid aineid.

Templete kujud on:

§ 4. Isikud ja ettevõtted, kes konservivad kanamune edasimüügi otstarbeks, on kohustatud registreeruma Põllutöoministeeriumi Põllumajanduse Osakonnas iga aasta hiljemalt 1. septembriks.

Registreerimiseks tuleb Põllumajanduse Osakonnale esitada avaldus, mis peab sisaldama 1) konservija isiku või asutise nime ja aadressi, 2) konservimis- ja laoruumide asukoha tähenduse ja 3) andmed konservitud munade arvu, konservimise viisi ja aja kohta.

§ 5. Keelatud on värssete kanamunade nime all toiduks tarvitamiseks müüa, müügiks pakkuda või müügisihiga hoida mune, mis ei vasta omadustelt § 2 loetletud I ja II valiku munadele.

Hallitanud, hautud, mitte täiesti väljaarenenud, puna- või mustmäda kanamune ja muil põhjusil tervishoiueeskirjade järgi inimtoiduks mittelubatud kanamune võib müüa ainult tehniliseks otstarbeks, kusjuures nende paken-

dil, müügilaua või -alusel peab olema nähtaval kohal ja loetaval kujul pealkiri „Tehniliseks otstarbeks“.

Teiste lindude mune võib müüa ainult vastava linnuliigi munade nime all, kui nende korjamine ja müük ei ole seadusega keelatud.

§ 6. Siseturul tegutsevad edasimüüjad on kohustatud müüdavaid ja müügisihiga hoitavaid kanamune liigitama:

- 1) käesoleva määruse § 1 ja 2 ettenähtud liikide ja kvaliteedinõuete järgi;
- 2) raskuse järgi kahte kaalurühma järgmiselt:
I kaalurühm — raskusega 50 g ja enam,
II kaalurühm — raskusega alla 50 g.

§ 7. Siseturul tegutsevad kanamunade edasimüüjad on kohustatud munade müügiks pakkumisel pakendil, müügilaua või -alusel nähtavalt ja selgestiloetavalt välja panema blokk-kirjas vähemalt 1,5 sm kõrguste tähtedega pealkirja kanamunade liigi (§ 1), valiku (§ 2) ja kaalurühma (§ 6) tähenamisega.

§ 8. Kanamunade kokkuostmine edasimüügi otstarbel võib toimuda ainult läbivalgustamisega ning kvaliteedi ja kaalu alusel.

§ 9. Kanamunade kokkuostjad on kohustatud hoolitsema:

- 1) et munade vastuvõtu- ja laoruumid oleksid puhtad, korraliku õhuvahetuse võimalusega, nende esine ja lähem ümbrus puhas;
- 2) et munade vastuvõtu- ja laoruume ei tarvitataks elamiseks ega loomade paigutamiseks ega neis ei hoitaks aineid, mis kahjustavad munade kvaliteeti;
- 3) et sortimisseadised oleksid korras ja puhtad;
- 4) et vastuvõtukohtades oleks nähtavale kohale välja pandud noteerimiskomisjoni poolt määratud viimased hinnad.¶

§ 10. Käesoleva määruse jõustumisega kaotab kehtivuse Kanamunade kaubandusliku liigituse määrus (RT 1934, 33, 289).

Tallinnas, 23. märtsil 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

259. Laskeriistade ja laskemoona määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 23. märtsil 1938.

A l u s: Lõhkeainete, kaltsium-karbiidi, atsetüleeni, laskeriistade ja püssitongide seaduse (RT 1930, 39) § 46.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Käesoleva määruse mõttes loetakse laskeriistadeks igasugused tulirelvad, laskemoonaks aga igasugune tulirelvade laskemoon ja selle komponendid, välja arvatud jahipüssirohi.

2. peatükk.

Laskeriistade valmistamine ja parandamine ning laskeriistadega ja laskemoonaga kauplemine.

§ 2. Laskeriistade valmistamine ja parandamine töönduslikult ning laskeriistadega ja laskemoonaga kauplemine ilma sellekohase loata on keelatud.

§ 3. Paragrahvis 2 tähendatud load annab Politseivalitsus kestusega 1 kuni 5 aastani.

§ 4. Laskeriistadega ja laskemoonaga kauplemise loalt võetakse riigi kasuks maksu 10 krooni aastas.

Load laskeriistade valmistamiseks ja parandamiseks antakse maksuta.

§ 5. Siseminister võib tühistada § 3 alusel antud lube.

§ 6. Laskeriistu võib valmistada, parandada või müüa, samuti müüa laskemoona ainult isikuile, kellel on käesolevas määruses ettenähtud luba laskeriista ja laskemoona pidamiseks, kandmiseks või nendega kauplemiseks, kusjuures müüdavate laskeriistade ja padrunite arvu suhtes tuleb silmas pidada § 21, 22 ja 25 nõudeid.

§ 7. Laskeriistade valmistamise töökodade ja kaupluste omanikud või nende asemikud on kohustatud laskeriista võõrandamisel § 14 tähendatud loa omanikule märkima laskeriista omandaja loale võõrandatud laskeriista liigi, süsteemi, numbri ja võõrandamise aja.

§ 8. Laskeriistade valmistamise töökodades kui ka laskeriistade- ja laskemoonakauplustes peetakse laskeriistade ja laskemoona kohta eraldi sellekohaseid, prefekti poolt kinnitatud nõorraamatuid, kuhu ühele poolele märgitakse valmistatud või ostetud ning teisele poolele võõrandatud laskeriistad või laskemoon. Võõrandatud laskeriistade kohta annab omandaja allkirja kas raamatus või erilehel.

Prefekti poolt kinnitatud nõorraamatuid peetakse ka laskeriistade parandamise töökodades parandamisele toodud ja parandatult tagasiantud laskeriistade märkimiseks.

Raamatute vormid on toodud lisades nr. 1, 2 ja 3.

§ 9. On keelatud välja panna vaateakendele ja hoida äriruumis lahtiselt kummaski kohas korraga rohkem kui üks laskeriist § 16 tähendatud suurekaliibriliste ja tugevajõuliste püstolite ja revolvrите igast tüübist. Suurekaliibriliste ja tugevajõuliste püstolite ja revolvrите laskemoona hoidmine vaateakendel ja lahtiselt äriruumis on keelatud.

§ 10. Politseil on õigus igal ajal revideerida laskeriistade- ja laskemoonakauplusi, laskeriistade valmistamise ja parandamise töökodasid ja neis peetavaid raamatuid.

§ 11. Laskeriistade, laskemoona ja jahipüssirohu sisseveoks välismaalt annab igakordse sisseveo puhuks loa Politseivalitsus.

§ 12. Käesoleva määruse § 2, 8, 10 ja 11 nõuded ei käi sõjaväe, piirivalve, kaitseliidu ja politsei ettevõtete kohta.

3. peatükk.

Laskeriistade ja laskemoona pidamine ja kandmine.

§ 13. Laskeriista ja laskemoona pidamine ning kandmine ilma sellekohase loata on keelatud.

§ 14. Paragrahvis 13 tähendatud loa annab loasoovija elukoha järgi vastav prefekt Politseivalitsuse juhtnõõride kohaselt.

§ 15. Prefekti luba ei ole tarvis:

- 1) sõjaväelastele tegevas sõjaväeteenistuses;
- 2) riigiasutiste ametnikele ja teenijaile ja kaitseliidu liikmeile, kes kannavad tulirelvi vastavate seaduste ja seadluste alusel;
- 3) riigiasutiste ametnikele ja teenijaile, kes ei kanna tulirelvi seaduste ja seadluste alusel, kuid kellele see siiski osutub vajaliseks teenistuse huvides; neile laskeriistalubade andmine toimub vastavate keskasutiste juhatajate poolt antavate määruste alusel.

Jahitulirelvade — haavlipüssid, kombineeritud haavli- ja kuulipüssid, vintpüssid, mis valmistatud jahipidamiseks — ja nende laskemoona pidamiseks ja kandmiseks peab ka p. 2—3 tähendatud isikuil olema prefekti luba, välja arvatud riigimetsaametnikud ja -teenijad.

§ 16. Erasisikuil on keelatud pidada ja kanda: a) sõjaväevintpüsse, kuulipildujaid ja neist võimsamaid lahingutulirelvi; b) püstoleid ja revolvreid kal. 9,0 ja suuremaid; d) tugevajõulisi püstoleid ja revolvreid, mis tunnustatud seesugusteks Siseministri vastava otsusega.

Erandina võib prefekt vastava sõjaväeringkonna ülema nõusolekul lubada pidada ja kanda: 1) sõjaväes tarvitatavaid tulirelvi ja nende laskemoona reservi lastud ohvitseridel, sõjaväeametnikel ja allohvitseridel ja 2) sõjaväe vintpüsse ja nende laskemoona isikuil, kellel see on tarvilik hülgeküttimiseks elukutselise tööna.

§ 17. Paragrahvis 14 ettenähtud laskeriista- ja laskemoonalaad on: a) nimelised, mis antakse füüsilistele isikutele, ja b) nimeta, mis antakse omavalitsusasutistele ja riigi-, omavalitsus- või eraettevõtetele.

Nimelist luba võib kasutada ainult isik, kelle nimele luba on antud.

Nimeta loa ühes lubatud laskeriistaga võib omavalitsusasutis või riigi-, omavalitsus- või eraettevõtte, kellele luba on antud, anda kasutada ainult oma ametnikule või teenijale.

Nimeta luba antakse eraldi iga laskeriista kohta. Jahipüsside pidamiseks ja kandmiseks nimeta lube ei anta.

§ 18. Laskeriistaluba antakse kestusega 1 kuni 5 aastani.

Erandina võivad prefektid anda lühiajalisi laskeriistalube, kehtivusega kuni 1 kuuni, Eestis lühikest aega peatuvale või läbisõitvale isikuile.

§ 19. Laskeriistaloalt võetakse maksu 2,5 krooni aastas, vaatamata loas märgitud laskeriistade arvule. Selle maksu hulka on arvatud ka omavalitsustele kuuluv osa.

§ 20. Maksuta antakse:

- 1) paragrahvis 15 tähendatud load;
- 2) paragrahvis 16 teises lõikes tähendatud load;
- 3) paragrahvis 17 tähendatud omavalitsusasutistele ja riigi- või omavalitsusettevõtetele antavad nimeta load;
- 4) paragrahvis 18 tähendatud lühiajalised load.

§ 21. Laskeriistaloale tähendatakse loaandja poolt, mitut ja mis liiki laskeriista on lubatud pidada ja kanda.

On keelatud pidada ja kanda laskeriistu suuremal arvul, kui loal tähendatud.

Laskeriista kaasaskandmisel peab kaasas olema ka laskeriistaluba.

§ 22. Laskeriistaluba on ühtlasi loas tähendatud laskeriistadele vastava laskemoona pidamise ja kaasaskandmise jaoks.

Pidamiseks ja kaasaskandmiseks lubatava laskemoona ülemmäär era-isikuil on 100 padrunit laskeriista kohta. Kui aga loa alusel peetakse mitut laskeriista, siis ei tohi nende padrunit üldarv ületada 200.

§ 23. Laskeriistaload, välja arvatud § 15 p. 2—3 ning § 16 ja 18 teises lõikes tähendatud load, on raamatukujulised, 8-leheküljelised, formaadis 13,2×8 sm, mustast kašeeritud kalingurist ilma pealkirjata kaantega; raamatulehed on hallikasroheline kaitsevõrguga, ümbritsetud roheline raamistikuga, pikuti lehekülge sõnad: „Eesti Vabariik“. Loa tekst on toodud lisas nr. 4.

Kuni käesoleva määruse kehtimahakkamiseni tarvitusel olnud laskeriistaloea-blankettide tagavarade äratarvitamiseni antakse load senistel blankettidel.

Laskeriistaloea-blanketid trükitakse Majandusministeeriumi korraldusel ja antakse Eesti Panka müügiks prefektidele.

§ 24. Prefekti poolt antud laskeriistalubade omanikud, välja arvatud § 18 tähendatud lühiajaliste lubade omanikud, on kohustatud oma laskeriistu registreerima: linnades — politseijaoskonnas, maal — politseikonstaabli juures 7 päeva jooksul, arvates laskeriistade muretsemisest.

Registreerimisel tuleb laskeriist ühes loaga ette näidata.

Registreerimise kohta tehakse loale vastav märkus.

Elukoha muutmise või loa uuendamise korral ei nõuta kord registreeritud laskeriista uuesti registreerimist.

§ 25. Laskeriistaloea omanik võib oma laskeriista ja laskemoona võõrandada, hoidmiseks või tarvitamiseks anda ainult isikule, kellel on võõrandatava, hoidmiseks või tarvitamiseks antava laskeriista osas kasutamata § 14 või 15 tähendatud luba või § 3 tähendatud luba laskeriistade valmistamiseks või nendega kauplemiseks, kusjuures võõrandaja on kohustatud § 14 või 15 tähendatud loale märkima võõrandatud laskeriista liigi, süsteemi, numbri ja võõrandamisaja.

Laskeriista võõrandamise korral peab prefekti poolt antud loa omanik võõrandamise 7 päeva jooksul registreerima § 24 tähendatud ametivõimude juures, mille kohta tehakse vastav õiendis loale. Registreerimisel peab loa-omanik esitama järgmised andmed: millal ja kellele laskeriist võõrandatud, kelle poolt, millal ja mis numbri all laskeriista omandajale välja antud laskeriistaluba.

§ 26. Laskeriistaloea kaotamise või hävimise korral on laskeriista omanik kohustatud muretsema uue loa. Kulunud, rebenenud või määrdunud loa asemele antakse soovi korral uus luba, kusjuures loa ümbervahetamisel uue vastu võetakse ära vana luba.

Kui uus luba antakse endise loa tähtaja piires, siis uut maksu peale loablanketi valmistamise kulude ei võeta.

§ 27. Politseivalitsuse direktor võib tühistada § 14 korras väljaantud laskeriistalube.

§ 28. Isikuil, kellede laskeriistaload on tühistatud või jäetud uuendamata, võetakse ära laskeriist ning laskemoon ja antakse vastavasse politseijaoskonda hoiule.

Loa tühistamise korral ei maksta loo-omanikule tagasi tema poolt ettemakstud loamaksu.

Hoiulevõetud laskeriista või laskemoona omanikule jääb õigus laskeriista või laskemoona ühe aasta jooksul võõrandada või lubada kasutada isikul, kellel on vastav luba.

Kui omanik ei võõranda või ei anna kasutamiseks hoiulevõetud laskeriista või laskemoona ühe aasta jooksul, siis võib politsei need ära müüa avalikul enampakkumisel. Müügist saadud summa makstakse välja omanikule.

4. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 29. Käesoleva määruse jõustumisega kaotab kehtivuse Määrus laske-riistade hoidmise, kandmise, nendega kauplemise ja nende valmistamise kohta (RT 1921, 13; 1925, 135/136; 1934, 102, 798).

Riigihoidja K. Päts.

Siseminister K. Eenpalu.

Riigisekretär K. Terras.

Lisa nr. 1.

LASKERIISTADE RAAMAT.

Kuupäev	Ostetud või valmistatud laskeriista		Kellelt või kust saadud
	liik, süsteem, kaliiber ja number	arv	

Kuupäev	Müüdud laskeriista		Kellele müüdud või valmistatud, ettenäidatud loa number ning kelle poolt luba antud	Ostja või tellija allkiri
	liik, süsteem, kaliiber ja number	arv		

Lisa nr. 2.

LASKEMOONA RAAMAT.

Kuupäev	Ostetud või valmistatud laskemoona		Kellelt või kust saadud
	liik	hulk	

Kuupäev	Müüdud laskemoona		Kellele müüdud, ettenäidatud loa number ning kelle poolt luba antud
	liik	hulk	

3. lehekülg

4. lehekülg

Märkused laskeriista omandamise,
registreerimise ja loa pikendamise kohta.

Päevapilt

.....
(Loa omaniku allkiri)

260. Üldtarvitamiseks müüdava piirituse ja viina müügihindade elluviimise määrus.

Antud Majandusministri poolt 23. märtsil 1938.

A l u s: Vabariigi Valitsuse määruse 12. märtsist 1938 III osa.

§ 1. Vabariigi Valitsuse määrus üldtarvitamiseks müüdava piirituse ja viina müügihindade kohta 12. märtsist 1938 jõustub 26. märtsil 1938.

§ 2. Kuni uusi hindu kandvate pudelisiltide trükkimiseni märgitakse uued hinnad piirituse ja viina pudelitele Maksudevalitsuselt antud templitega.

Majandusminister K. Selter.

Maksudevalitsuse direktor H. Kukk.